

Projectplan Waterwet

Water in Balans Meerssen Fase 1

Documentnummer: 2019-D78950

Zaaknummer: 2019-Z5691

Ontwerp Projectplan Waterwet vastgesteld: 9 juli 2019

Definitief Projectplan Waterwet vastgesteld: 2 juni 2020

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Projectbeschrijving	3
1.1	Aanleiding en doel	3
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	4
1.3	Beschrijving van de waterstaatswerken (gewenste situatie).....	5
1.3.1	Voorgenomen wijziging	5
1.3.2	Wijze van uitvoering	5
1.3.3	Te treffen voorzieningen/werkzaamheden.....	6
1.4	Beschikbaarheid gronden	7
1.5	Effecten van het plan	8
1.6	Legger	8
1.7	Beheer en onderhoud	8
1.8	Samenwerking	8
Hoofdstuk 2	Verantwoording	9
2.1	Verantwoording op basis van wet- en regelgeving	9
2.2	Verantwoording op basis van beleid	9
2.3	Verantwoording van de keuzen in het project.....	10
2.4	Benodigde vergunningen en meldingen	11
2.4.1	Ontgrondingen	13
2.4.2	Vormvrije MER	15
2.4.2	Legger Waterschap Limburg	15
2.5	Communicatie.....	15
Hoofdstuk 3	Rechtsbescherming.....	16
Hoofdstuk 4	Bijlagen	18

Hoofdstuk 1 Projectbeschrijving

1.1 Aanleiding en doel

Waterschap Limburg is voornemens om Gebiedspilot Meerssen van het programma Water in Balans uit te voeren. Op grond van artikel 5.4. van de Waterwet dient het waterschap daarom een Projectplan Waterwet op te stellen. De geplande werkzaamheden hebben tot doel om ernstige overlast bij hevige regenval in de kern van Meerssen (gemeente Meerssen) te verminderen en zullen worden uitgevoerd in overeenstemming met het bepaalde in dit projectplan

Binnen de Gebiedspilot Meerssen zullen bestaande buffers worden aangepast en/of vergroot en zullen een aantal nieuwe buffers worden aangelegd. Enkele buffers worden in een later stadium daar waar nodig en waar het meerwaarde levert middels een telemetriesysteem gekoppeld om zo één totaal buffersysteem te creëren. Dit projectplan heeft betrekking op het aanpassen/vergroten van bestaande buffers en het realiseren van een nieuwe buffer op eigendommen van de gemeente Meerssen.

In de huidige situatie lopen de straten van Meerssen onder water waardoor onveilige situaties en grote schades ontstaan. Water dient bij hevige regenval te worden gebufferd en vertraagd te worden afgevoerd richting kern Meerssen nadat de hevige regenval voorbij is.

Water in Balans voor gebiedspilot Meerssen is een samenwerking van diverse partijen, te weten:

- Waterschap Limburg
- Gemeente Meerssen
- Waterleiding Maatschappij Limburg
- Staatsbosbeheer
- Provincie Limburg
- Limburgse Land en Tuinbouwbond

Het programma Water in Balans van Waterschap Limburg is ambitieus: we willen problemen door wateroverlast in landelijke en bebouwde gebieden verminderen en beekdalen klimaatbestendiger maken. Dit allemaal in goede afstemming en samenwerking met de omgeving, waarbij ruimte is voor creatieve en vernieuwende ideeën. Met Water in Balans hopen we te bereiken dat onze omgeving de toekomstige extreme regenval beter kan verwerken. We zijn al volop bezig met meerdere concrete, zichtbare maatregelen in het veld. Tegelijkertijd starten we langduriger processen op die nodig zijn om onze omgeving zoveel als mogelijk aan te passen aan het nieuwe klimaat. Binnen Water in Balans wordt er aan vier knoppen gedraaid namelijk:

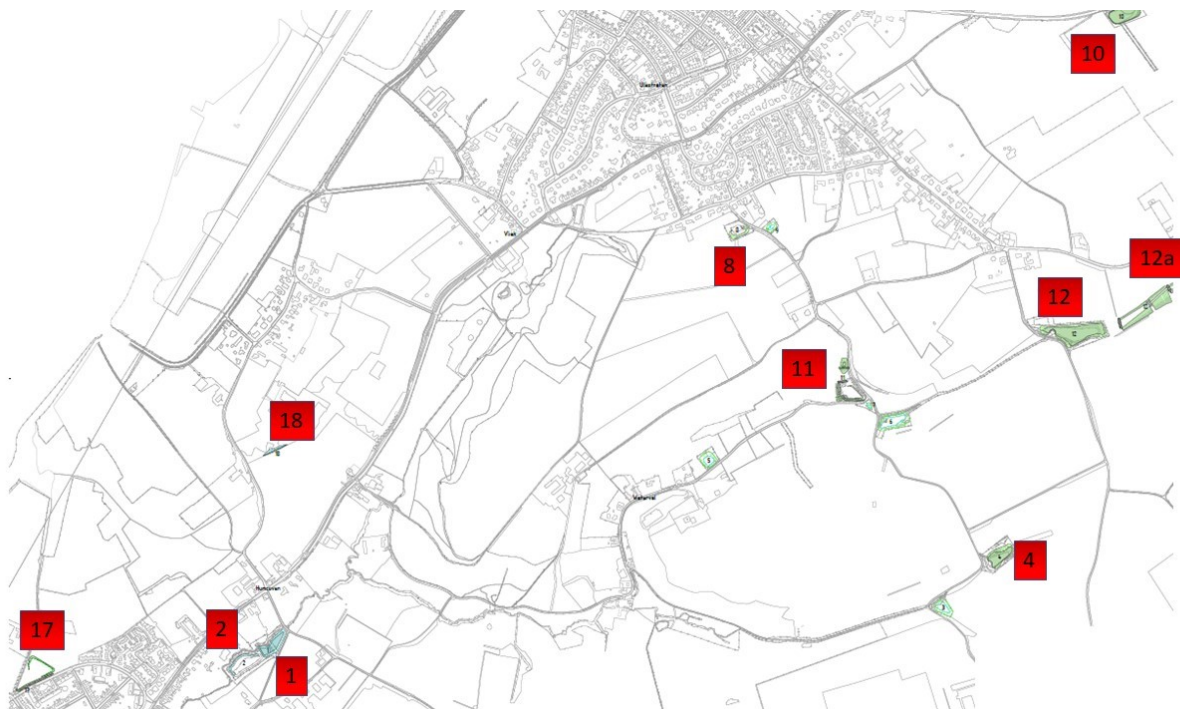
1. Landelijk/ buitengebied
2. Stedelijk/ bebouwd gebied
3. Watersysteem/ beken en beekdalen
4. Schade beperken in je eigen woning

Dit projectplan heeft betrekking op de derde knop “Watersysteem/beken en beekdalen”

Het project Water in Balans Meerssen is opgedeeld in 2 fases. In fase 1 worden de buffers uitgevoerd waarvan de gronden in bezit zijn van het Waterschap Limburg of de gemeente Meerssen, dit zodat deze buffers snel gerealiseerd kunnen worden en Meerssen minder overlast heeft. In fase 2 worden de buffers uitgevoerd op gronden die niet in bezit zijn van het Waterschap Limburg

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het projectgebied ligt in het zuiden van de Provincie Limburg. Het gebied valt onder de gemeenten Meerssen en Beekdaelen (buffer 10) en ligt ten noorden van de kern Meerssen. De projectgrens van het project is het afstroomgebied van de kern Meerssen. In figuur 1 is de ligging van de plangebied aangegeven. In figuur 1 is te zien welke buffers worden aangepast/vergroot. Ter plaatste van de ingekleurde buffers zullen werkzaamheden plaatsvinden, voor de overzichtstekening op A0 wordt verwezen naar bijlage 1.

Van de 10 buffers waar werkzaamheden aan uitgevoerd gaan worden is een ontwerptekening bijgevoegd en de kadastrale situatie. Het betreft de volgende regenwaterbuffers:

Buffernr. WIB	Buffernaam	Maatregel	Gemeente
1	Buffer Watervalderbeek	Vergroten	Meerssen
2	Buffer Watervalderbeek	Vergroten	Meerssen
4	Buffer Heiland	Vergroten	Meerssen
8	Buffer Groenstraat Beneden	Vergroten	Meerssen
10	Buffer Uelveld	Vergroten	Beekdaelen
11	Buffer Berghemmerveld	Vergroten	Meerssen
12	Buffer Genzon	Vergroten	Meerssen
12a	Buffer Genzon Boven	Nieuwe buffer	Meerssen
17	Buffer Meerssen West	Nieuwe buffer	Meerssen
18	Buffer Hekstraat	Nieuwe buffer	Meerssen

1.3 Beschrijving van de waterstaatswerken (gewenste situatie)

1.3.1 Voorgenomen wijziging

Om de voorgenomen wijzigingen te kunnen realiseren worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

Nr.	Maatregelen	Doelen
		Water
1.	Waterberging	
1.1.	Aanleg waterberging d.m.v. ontgraven grond en aanbrengen gronddammen	X
1.2.	Aanbrengen van duiker t.b.v. koppelen buffers	X
1.3.	Aanbrengen uitstroomvoorziening waterberging	X
1.4.	Aanbrengen instroomvoorziening waterberging	X
1.5.	Aanbrengen telemetriesysteem (voorbereiden op)	X

1.3.1.1 Functionele eisen waterstaatswerk

Het aanpassen/vergroten/realiseren van de buffers zorgt ervoor dat meer water tijdelijk (ca. 24 uur) kan worden gebufferd indien een hoosbui plaatsvindt, waardoor de kern van Meerssen minder overlast ondervindt door water en modder.

Buffers 1 en 2 worden voorbereidt op aanleg telemetrie zodat één totaal buffersysteem ontstaat.

1.3.1.2 Technische aspecten waterstaatswerk

Buffernummer WIB	Inhoud (m3)	Waterniveau (m+NAP)	Maximale waterdiepte (m)	Taluds (1:X)
1 + 2	14000	67,2	2,9	Divers
4	4900	121,72	2,0	Divers
8 + 9	2250	109,3	2,1	Divers
10	4460	119,65	1,3	Divers
11	3850	Divers	Divers	Divers
12	9330	120,5	1,5	Divers
12 Grasbaan	2475	Divers	1,0	Divers
17	3900	64,1	1,1	1:6/ 1:3/ 1:2
18	1000	91,0	2,1	1:1

Voor verdere technische aspecten wordt verwezen naar de (detail)tekeningen, zie bijlage 2.

1.3.2 Wijze van uitvoering

Het vergroten van de buffer inhoud gebeurt op 7 locaties door de bestaande buffer binnen de huidige eigendommen te vergroten. De bufferlocatie dient zoveel als mogelijk op een verantwoorde manier ingepast te blijven in het omringende landschap. Deze bufferlocaties zijn eigendom van het waterschap, met uitzondering van een gedeelte van de geplande uitbreiding van buffer Watervalderbeek (buffer 1), buffer Cazenderstraat (buffer 17) en buffer Hekstraat (buffer 18), deze gronden zijn nu nog in bezit van de gemeente Meerssen. De gronden van buffer 1a en 17 worden verkocht aan het Waterschap, voor buffer 18 wordt een overeenkomst gesloten.

Het vergroten c.q. aanleggen van de buffers bestaat grotendeels uit grondverzet, het aanbrengen van voorzieningen voor het tijdelijk bergen van piekbuien. De vrijkomende grond uit de ontgravingen wordt waar nodig en mogelijk toegepast binnen het plangebied. Het voornemen is om voor het totale project te werken met een gesloten grondbalans. De werkzaamheden worden verricht met hydraulische

graafmachines. Het noodzakelijke grondtransport zal via vrachtauto's/trekker kieper plaatsvinden. Dit kan tijdelijk enige overlast voor de omgeving met zich meebrengen. Verder worden kunstwerken zoals stuwen en duikers aangebracht, verwijderd of aangepast ten behoeve van de waterhuishouding.

Gedurende de werkzaamheden dient de werkwijze zo goed mogelijk te worden afgestemd op het terrein en de weersomstandigheden. Doel hiervan is schade aan de bodem door spoorvorming en bodemverdichting te voorkomen/te beperken.

1.3.2.1 Planning, werkvolgorde en bouwlogistiek

Voordat met de uitvoering gestart kan worden, is nog nadere informatie nodig met betrekking tot detailplanning, werkvolgorde, fasering en dergelijke. De nadere uitwerking van deze details vindt in de bestekfase plaats op basis van dit projectplan en de vergunningen.

Middels een uitvoeringscontract, verwoord in een RAW-bestek, wordt de resultaatverplichting voor de uitvoerende partij vastgelegd. Naast een detailbeschrijving van de maatregelen, wordt hierin ook sturing gegeven aan de wijze waarop de uitvoering dient te verlopen. Hierbij moet gedacht worden aan uitvoeringsperioden, aan- en afvoerroutes, werktijden, stopmomenten en andere activiteiten rondom het plangebied.

1.3.2.2 Uitvoeringsvoorwaarden

De voorwaarden die het bevoegd gezag en/of eigenaren zullen koppelen aan de vergunning, ontheffingen of toestemming neemt Waterschap Limburg op in het bestek en zullen bij de uitvoering worden nageleefd.

Bij de uitvoering zal in ieder geval voldaan worden aan de zorgplicht zoals beschreven in artikel 6.15 van het Waterbesluit en de artikelen 6.8 en 6.9 van de Waterregeling.

1.3.3 Te treffen voorzieningen/werkzaamheden

De werkzaamheden van de aanleg van regenwaterbuffers, omvat met name grondwerk dat zich kenmerkt door graafwerkzaamheden en grondtransport. Nadelige gevolgen voor de omgeving kunnen hier uit voortkomen.

De werkzaamheden hebben tot gevolg dat enkele bomen en gekapt moeten worden bij buffer 1, dit aantal is tot een minimum beperkt. Ook is het rooien van overige beplanting, bijvoorbeeld hagen, tot een minimum beperkt. Voor het kappen van deze bomen is geen kapvergunning nodig.

Tijdens de uitvoering zullen verder maatregelen worden getroffen om schade aan of negatieve gevolgen voor beschermde planten- en diersoorten te beperken.

Uit het uitgevoerde natuuronderzoek ten behoeve van de wet Natuurbescherming is gebleken dat gewerkt kan worden volgens de gedragscode voor waterschappen. Deze gedragscode stelt de waterschappen in staat gebruik te maken van de mogelijkheden die het vrijstellingsbesluit biedt. Door te werken volgens de voorwaarden van het vrijstellingsbesluit vervalt de administratieve last die met het aanvragen van ontheffingen is gemoeid. De gedragscode bevordert verder de structurele inbedding van soortbescherming in het handelen van waterschappen en schept duidelijkheid vooraf. Het werk zal worden uitgevoerd met hydraulische graafmachines, het noodzakelijke grondtransport zal via vrachtauto's plaatsvinden. In bestek zal worden opgenomen dat de openbare weg schoongehouden dient te worden en daar waar noodzakelijk verkeersmaatregelen toegepast dienen te worden voor de verkeersveiligheid, dit in samenspraak met de gemeente.

Voor het waterschap is het van groot belang dat nadelige gevolgen door de uitvoering van het werk tot een minimum beperkt blijven. In eerste plaats ziet het toestemmingsstelsel met uitvoeringsvoorwaarden in zijn vergunningen en ontheffingen daarop toe (zie boven). Desondanks is het onontkoombaar dat er gedurende de uitvoeringsperiode sprake zal zijn van hinder. De volgende soorten hinder kunnen optreden tijdens de uitvoering:

- wateroverlast en/of watertekort;
- geluidsoverlast;
- verkeershinder en een beperkte bereikbaarheid;

- stofhinder;
- schade aan de ondergrond.

1.3.3.1 Hinder

Wateroverlast en watertekorten

Het waterschap stelt als uitvoeringsvoorwaarde aan het werk dat de lokale waterhuishouding te allen tijde goed blijft functioneren. Zo zal de aannemer bij het (tijdelijk) dempen van een watergang, de nieuwe aan- en afvoer eerst moeten aanleggen of de waterdoorvoer middels pompen moeten garanderen.

Geluidsoverlast

Voor de geluidsproductie gelden er bindende voorschriften tijdens de uitvoering. Echter, deze voorschriften behoeden mens en dier maar ten dele voor geluidhinder. Het waterschap ziet er daarom bij de contractvorming op toe dat de aannemers bij de routing van het noodzakelijke grondtransport, rekening houden met de locatie van woningen, vogelrustgebieden en recreatiezones in het gebied.

Verkeersoverlast en beperking bereikbaarheid

De uitvoering van dit werk zal - zonder beperkende maatregelen - een tijdelijke toename van het aantal lokale verkeersbewegingen tot gevolg hebben. Door het dwingend voorschrijven van alternatieve transportroutes zullen gemeente Meerssen (bevoegd gezag) en het waterschap de verkeershinder beperken. Speciale aandacht daarbij verdient het aspect verkeersveiligheid voor het langzaam verkeer.

Stofhinder

Bij grondverzetprojecten is er in droge periodes een aanzienlijke kans op stofhinder. Grond die van de banden op rijplaten terecht komt, droogt op en kan vervolgens gaan stuiven. Dit hinderaspect is eenvoudig beheersbaar door transportroutes voldoende nat en schoon te houden. Het waterschap ziet er daarom bij de contractvorming op toe dat de aannemer de nodige maatregelen zal treffen.

Schade aan ondergrond

Met het voorschrijven van alternatieve transporttracés is er een risico dat de ondergrond van de tracés verdicht raakt. Het voorkomen van economische en ecologische schade aan gronden door het juist kiezen van alternatieve transportroutes, werkzones en het treffen van de juiste voorzorgmaatregelen (bijv. rijplaten), is voor het waterschap een aandachtspunt bij de gunning van de uitvoering.

Nadeelcompensatie

Als gevolg van dit projectplan is geen financiële schade voorzien die aan de uitvoering van het project in de weg staat. Indien een belanghebbende ten gevolge van dit besluit toch schade lijdt of zal lijden, die redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en ten aanzien waarvan de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd, kan op grond van artikel 7.14 van de Waterwet een verzoek om schadevergoeding worden ingediend. Voor de wijze van indiening van een dergelijk verzoek en voor de procedure wordt verwezen naar de Verordening Nadeelcompensatie Waterschap Limburg. Dit verzoek moet worden ingediend bij het Dagelijks Bestuur van Waterschap Limburg, Postbus 2207, 6040 CC Roermond.

1.4 Beschikbaarheid gronden

De werkzaamheden worden uitgevoerd op eigendommen van Waterschap Limburg en de gemeente Meerssen. De percelen van de bestaande waterbuffers 2, 4, 8, 9, 10, 11 en 12 zijn geheel in eigendom van Waterschap Limburg. Het perceel van waterberging 1 is deels eigendom van Waterschap Limburg en deels gemeente Meerssen. De percelen van waterbergingen 17 en 18 zijn geheel in bezit van gemeente Meerssen. Waterschap Limburg is met de gemeente Meerssen overeengekomen dat de gronden van buffer 1a en 17 worden verkocht aan het Waterschap. Voor buffer 18 wordt een overeenkomst opgesteld over het aanleggen van een buffer.

1.5 Effecten van het plan

De voorgenomen maatregelen zullen een positief effect hebben op de vermindering/aanpak van wateroverlast in het plangebied. Door aanleg van meer waterberging wordt de waterhuishouding verbeterd en kans op water/modderoverlast in de kern Meerssen verminderd.

1.6 Legger

Ingevolge artikel 5.1, eerste lid, van de Waterwet draagt de beheerder zorg voor de vaststelling van een legger. In de legger worden de ligging, vorm, afmeting en constructie waaraan waterstaatswerken moeten voldoen omschreven. Door Provincie Limburg is in de Waterverordening Limburg nader omschreven welke waterlopen in de legger vastgelegd dienen te worden en wanneer ontwerpgegevens moeten worden opgenomen.

Daarnaast schrijft artikel 78, tweede lid van Waterschapswet voor dat het waterschap dient te beschikken over een legger waarin de onderhoudsplichtigen en onderhoudsverplichtingen zijn opgenomen. Beide wettelijke verplichtingen zijn door Waterschap Limburg in één legger geïntegreerd.

De legger bepaalt op grond van de Keur tot waar het regime van de Keur van toepassing is. De Keur bevat gebods- en verbodsbepalingen en biedt een grondslag voor algemene regels. Deze bepalingen zijn verschillend voor in de legger opgenomen primaire en secundaire oppervlaktewateren.

Parallel aan het projectplan is een leggerwijziging opgesteld. Voor het wijzigen van de legger is een separaat besluit worden opgesteld ([2019-D53204](#)). De procedures worden op elkaar afgestemd en liggen tegelijkertijd ter visie omdat beide besluiten onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

1.7 Beheer en onderhoud

Waterschap Limburg is eigenaar en beheerder van de bestaande uit te breiden waterbergingen 1, 2, 4, 8, 9, 10, 11 en 12 en als zodanig ook verantwoordelijk voor het toekomstig beheer en onderhoud.

Gemeente Meerssen is momenteel nog eigenaar en beheerder van het terrein van de aanleg van waterberging 1, 17 en 18. Na realisatie van de buffers worden de gronden van buffer 1 en 17 overgedragen van de gemeente aan Waterschap Limburg, waardoor Waterschap Limburg als zodanig ook verantwoordelijk voor het toekomstig beheer en onderhoud. De gronden van buffer 18 blijven in het bezit van de gemeente Meerssen wel wordt een overeenkomst gesloten. De buffers worden onderhouden volgens het bestaande onderhoudsregime. Voor buffer 12 boven, 17 en 18 wordt een onderhoudsplan opgesteld. Onderhoudsregime is gelijk aan buffer 1, 2, 4, 8, 9, 11 en 12.

1.8 Samenwerking

Voor het project van Water in Balans is een samenwerkingsovereenkomst ondertekend (08-11-2018). De volgende partijen hebben deze overeenkomst ondertekend:

- Waterschap Limburg
- Gemeente Meerssen
- Waterleiding Maatschappij Limburg
- Staatsbosbeheer
- Provincie Limburg
- Limburgse Land en Tuinbouw Bond

Voor het realiseren van extra buffercapaciteit staat Waterschap Limburg aan de lat. Waardoor de andere partijen niet betrokken zijn bij dit projectplan met uitzondering van de gemeente Meerssen aangezien 3 buffers zijn gesitueerd op grond van de gemeente Meerssen.

Hoofdstuk 2 Verantwoording

2.1 Verantwoording op basis van wet- en regelgeving

Het werk dient bij te dragen aan de doelstellingen van de Waterwet. De toepassing van de Waterwet is gericht op:

- a) het voorkomen en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- b) bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- c) vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen (artikel 2.1 Waterwet).

De geplande maatregelen zijn vooral gericht op het voorkomen en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste (doelstelling 1), maar dragen ook bij aan doelstelling 2 en 3

De bijdrage van dit project bestaat uit:

a. overstromingen, wateroverlast en waterschaarste

Door de in dit projectplan beschreven werkzaamheden zal de kans op wateroverlast afnemen/verminderen ten tijde van hevige neerslag periodes. De hemelwaterafvoer in het projectgebied wordt met name gereguleerd via regenwaterbuffers. Deze voorzieningen toppen piekafvoeren vanuit het landelijk gebied af door het afstromende water tijdelijk in de buffervoorzieningen te bergen. De hoeveelheid water die zo tijdelijk vastgehouden kan worden is gerelateerd aan een zogenaamde maatgevende bui die een keer in de 25 jaar kan vallen (30 mm in 45min). Het in de buffer opgevangen water wordt vervolgens gefaseerd aan het watersysteem doorgegeven. Deze zogenaamde leegloop van de buffer is erop berekend dat de buffer bij maximale vulling binnen 24 uur volledig kan leeglopen, conform het vigerende beleid van waterschap Limburg. De kans op wateroverlast neemt daarmee sterk af. Deze wijziging (vergroting) van de buffers geeft daarmee invulling aan de volgende beleidsplannen/opgaven:

- Waterbeheersplan Waterschap Limburg 2016-2021
- Nationaal Bestuursakkoord Water
- Waterbeheer 21e eeuw

b. chemische en ecologische kwaliteit

De primaire functie van regenwaterbuffers is waterberging ter voorkoming en beperking van wateroverlast. Daarnaast hebben regenwaterbuffers een secundaire functie doordat ze potenties hebben om op kleinere schaal natuur te ontwikkelen. Het zijn vaak natte elementen in het landschap op plaatsen waar weinig of geen open oppervlaktewater aanwezig is.

Een andere afgeleide functie van buffers is dat slib dat via afstromend oppervlaktewater van de bovenstrooms gelegen percelen afstroomt in de buffers wordt opgevangen. Als in dit slib nog resten van bestrijdingsmiddelen aanwezig zijn, zullen deze samen met het slib in de buffer neerslaan. Omdat buffers met enige regelmaat moeten worden opgeschoond door de beherende instanties zal het slib derhalve op enig moment uit de buffer worden verwijderd. Hierdoor wordt de ecologische kwaliteit van het watersysteem positief beïnvloed.

c. gevolgen maatschappelijke functies watersysteem

Doordat regenwaterbuffers piekafvoeren van oppervlakkig afstromend regenwater aftoppen wordt water- modderoverlast benedenstrooms van de buffer voorkomen of beperkt. Hierdoor blijft overlast op wegen, in of bij bebouwing, aan overige infrastructuur e.d. beperkt dan wel achterwege. Opruimen en herstelwerkzaamheden na hevige regenbuien door waterschap, gemeente en particulieren zal daarmee sterk beperkt worden. De anders hiermee gemoeide kosten worden derhalve bespaard.

2.2 Verantwoording op basis van beleid

Naast de Waterwet vloeien de werkzaamheden tevens voort uit onderstaand beleid:

- Waterbeheerplan Waterschap Limburg 2016-2021
- Kaderrichtlijn Water
- Nationaal bestuursakkoord water
- Waterbeheer 21^e eeuw
- Water in Balans (SOK 08-11-2018)

Water in Balans

In mei van 2018 hebben we te maken gehad met tal van hoosbuien met grote wateroverlast. Ook in juni 2016 zorgden enorme hoosbuien en hagel voor honderden miljoenen euro's schade aan gewassen en gebouwen. De bui die in 2016 is gevallen is de oorzaak voor het opstarten van het programma Water in Balans. In 2010, 2012 en 2014 was er sprake van grote wateroverlast en in het voorjaar van 2017 was het juist heel erg droog. Het veranderend klimaat komt sneller dan we dachten. Extreme hoeveelheden neerslag en ernstige droogte bedreigen onze steden, landbouwgronden en natuurgebieden.

Waterschap Limburg geeft met het programma Water in Balans voorrang aan het aanpakken van wateroverlast door het veranderend klimaat. Maar dit kan Waterschap Limburg niet alleen. De maatregelen worden samen met de omgeving bedacht, gerealiseerd en beheerd. Waterschap Limburg staat samen met de omgeving onder andere aan de lat om Limburg klaar te stomen voor het nieuwe klimaat

2.3 Verantwoording van de keuzen in het project

In het voortraject zijn meerdere locaties onderzocht voor het realiseren van buffercapaciteit. Nadat enkele bureauonderzoeken afgerond waren zijn enkele bufferlocaties afgefallen, bovendien zijn er gedurende het traject potentiële bufferlocaties bij gekomen door het vrij komen van gronden. Uiteindelijk is ervoor gekozen om de bestaande buffers en de buffers op de percelen van de gemeente als eerste uit te voeren. Dit omdat de eigendommen in bezit zijn van het Waterschap Limburg en de gemeente Meerssen, waardoor deze buffers snel gerealiseerd kunnen worden. Ten behoeve van de uitvoering van het projectplan zijn onderstaande aspecten beoordeeld:

Planologische inpassing

De uit te voeren werkzaamheden aan de buffers 1, 2, 4, 9, 11 en 12 vallen binnen het plangebied met de bestemming water van het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Meerssen en buffer 10 binnen het bestemmingsplan buitengebied Nuth van de gemeente Beekdaelen. De werkzaamheden passen dus binnen de huidige bestemming. De uit te voeren werkzaamheden aan de buffer 8 vallen binnen het plangebied met de bestemming water van het bestemmingsplan kernen van de gemeente Meerssen. De werkzaamheden passen dus binnen de huidige bestemming. De uit te voeren werkzaamheden aan de buffers 1, 11, 12, 17 en 18 vallen binnen het plangebied met de bestemming natuur en agrarisch met waarden van het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Meerssen. De werkzaamheden passen binnen de bestemming aangezien de bestemming o.a. bestemd is voor:

- Bestrijding en voorkoming van bodemerosie en wateroverlast;
- Water en waterhuishoudkundige voorzieningen.

Naar verwachting zal er voor de inpassing een omgevingsvergunning worden verleend.

Bodem

Uit bodemonderzoek blijkt dat alle onderzochten locaties als achtergrondwaarden (AW2000) grond kan worden bestempeld. Zie bijlage 3 voor het onderzoek 'E186231.008 AP04 bodemonderzoek uitbreiding buffers binnen de gemeente Meerssen' d.d. 24-05-2019, uitgevoerd door Aelmans. De buffers 12 boven (grasbaan), buffer 17 en buffer 18 zijn behandeld in 'E186231.014/GHA Milieuhygiënische verklaring AP04 bodemonderzoek uitbreiding buffer Slunderweg/Papenhagenweg binnen de gemeente Meerssen' d.d. 10-7-2019 en 'E186231.012/GHA Verkennend bodemonderzoek locatie 17 en 18 te Meerssen' (bijlage 3) d.d. 19-7-2019..

Archeologie

Uit het archeologisch vooronderzoek, zie bijlage 4, blijkt dat voor de buffers 2,4,8,10,11,12 en 17 aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Voor de buffers 1 en 9 is enkel aanvullend onderzoek nodig in geval van BSA, maar niet in geval van BP. Uit het aanvullend onderzoek blijkt dat nergens archeologische vindplaatsen worden verwacht. Zie bijlage 5 voor het verkennend onderzoek. 'RAAPrap_3898_MEEBU4_versie 1, d.d. 01-05-2019, uitgevoerd door RAAP'

Kabels en leidingen

Uit de oriënterende KLIC-melding die heeft plaatsgevonden in de ontwerpfase blijkt dat er geen kabels en/of leidingen ter plaatse van de buffers zijn gelegen. Bij de KLIC-melding die voor de uitvoering van de werkzaamheden dient te gebeuren zal dit inzichtelijk worden. Indien nodig zullen afspraken met de betreffende Nutsbedrijven gemaakt worden.

Explosieven

Vanuit het vooronderzoek is er geen reden om aan te nemen dat Niet Gesprongen Explosieven (NGE) zich in het gebied bevinden. Enkel rondom buffer 17 is de mogelijkheid aanwezig om afweergeschut aan te treffen. De definitieve vorm van buffer 17 is uiteindelijk zo ontworpen dat deze niet is gesitueerd in binnen het verdacht NGE gebied. Zie bijlage 6 voor het uitgevoerde NGE-onderzoek. 'Vooronderzoek naar het risico op het aantreffen van Conventionele Explosieven in het onderzoeksgebied 'Gebiedspilot Meerssen', d.d. 26-04-2018, uitgevoerd door ECG.

Flora en fauna

Voorafgaand aan het opstellen van het projectplan is een quickscans flora en fauna uitgevoerd. Uit de quickscans flora en fauna is gebleken dat voor de buffers 1,4 en 12 lokaal mogelijkheden voor regenwaterbuffers zijn. Buffer 1a ligt binnen de begrenzing van de goudgroene natuur. De aanleg van een waterbuffer is een dermate geringe ingreep, dat combinatie met natuurdoelen mogelijk blijft. De Provincie Limburg is akkoord met het voorstel om buffer 1a te realiseren ten behoeve van gebiedspilot Meerssen indien het huidige beheer, begrazing door schapen, wordt doorgezet na realisatie. Voor de overige buffers zijn goede mogelijkheden voor regenwaterbuffers. In de ontwerpen in rekeningen gehouden met de gestelde eisen. Zie bijlage 7 voor de uitgevoerde QuickScan flora en fauna 'QUICK SCAN BESCHERMDE NATUUR Aanleg regenwaterbuffers gebiedsproject Meerssen Toetsing aan de Nederlandse natuurwetgeving', d.d. 29-08-2019, opgesteld door Natuurbalans – Limes Divergens BV. Bijlage 8 omvat een memo met aanvullende informatie over flora en fauna.

KRW toets

De Watervalderbeek en de Vliekerwaterlossing zijn niet aangewezen als KRW-waterlichamen. Voor de werkzaamheden dient dus geen KRW-toets te worden uitgevoerd. Zie bijlage 9 voor de overzichtskaart van KRW-waterlichamen.

2.4 Benodigde vergunningen en meldingen

Voor de aanleg van kunstwerken en de grondwerken zijn vergunningen en ontheffingen nodig. Deze vergunningen en ontheffingen kunnen nog leiden tot nadere invulling aan constructie, afmeting en uiterlijk van het waterstaatswerk. De waterstaatkundige belangen zullen echter te allen tijde gewaarborgd worden.

Onderstaande tabel (volgende pagina) geeft een overzicht van benodigde vergunningen, ontheffingen en toestemmingen waarmee de uitvoering van het project mogelijk mee van doen heeft. De voorwaarden die het bevoegd gezag en/of eigenaren zullen koppelen aan de vergunning, ontheffingen of toestemming neemt het waterschap op in het bestek en deze zullen bij de uitvoering worden nageleefd. Vooralsnog wordt er van uit gegaan dat de vereiste vergunningen voor definitieve aanleg van de geplande voorzieningen wordt verkregen.

buffer	soort toestemming	omschrijving activiteit	juridische basis	bevoegd gezag	beslistermijn	verlenging	bezwaar/ beroep	opmerkingen
algemeen	projectplan	wijzigen van een waterstaatswerk	Waterwet	waterschap Limburg				Een projectplan is een besluit van de beheerder. Het Waterschap kan ervoor kiezen dit besluit via de reguliere procedure (hoofdstuk 4 van de Awb) of via de uitgebreide procedure (titel 3.4) af te handelen. Bij de laatste wordt eerst een ontwerpbesluit gepubliceerd. Deze procedure duurt dus een stuk langer.
algemeen	melding	Uitvoeren van graafwerkzaamheden	Wet informatieuitwisseling ondergrondse netten	Kadaster (rijk)	3 dagen	0	0	De klic-melding geeft inzicht over de aanwezigheid van kabels en leidingen.
algemeen	melding	Lozen ten gevolge van ontgravingen of baggerwerkzaamheden,	Besluit lozen buiten inrichtingen	waterschap Limburg	4 weken	0	0	
algemeen	besluit	De aanleg, wijziging of uitbreiding van werken inzake kanalisering of ter beperking van overstromingen, met inbegrip van primaire waterkeringen en rivierdijken	Besluit milieueffect-rapportage	waterschap Limburg				Het m.e.r.-besluit haakt aan op de procedure waarmee de beoogde ingreep mogelijk wordt gemaakt. In het Besluit milieueffectrapportage is daarvoor het projectplan in het kader van de Waterwet aangewezen. Het is dan ook aan het waterschap zelf om zo snel mogelijk een besluit ten aanzien van het wel of niet doorlopen van de m.e.r.-procedure te nemen. Zie kopje M.e.r. voor verdere toelichting
Algemeen	Vergunning	Te hoge stikstof depositie tijdens uitvoering	Wet Natuurbescherming	Provincie Limburg				Vergunning wordt aangevraagd bij bevoegd gezag.
alle buffers, behalve buffer 10	vergunning	verstoren archeologische waarden	Wet op ruimtelijke ordening (bestemmingsplan)	gemeente Meerssen	8 weken	6 weken	0	Een archeologisch onderzoek kan uitsluitsel geven over of daadwerkelijk archeologische waarden te verwachten/aanwezig zijn binnen het plangebied. De gemeente besluit op grond van de onderzoeksresultaten of de aanwezige archeologische waarden voldoende zijn veiliggesteld of dat aanvullende maatregelen getroffen dienen te worden.
buffer 1	vergunning	bodem verlagen/afgraven (waarde-ecologie)	Wet op ruimtelijke ordening (bestemmingsplan)	gemeente Meerssen	8 weken	6 weken	0	
buffer 1A	vergunning	bodem verlagen/afgraven (obv bepalingen bestemming Natuur en waarde-ecologie)	Wet op ruimtelijke ordening (bestemmingsplan)	gemeente Meerssen	8 weken	6 weken	0	

buffer	soort toestemming	omschrijving activiteit	juridische basis	bevoegd gezag	beslistermijn	verlenging	bezwaar/ beroep	opmerkingen
Buffer 1	Ontheffing	Voor een activiteit in het grondwaterbeschermingsgebied	Omgevingsverordening Limburg	Provincie Limburg	8 weken	6 weken	0	
buffer 2	vergunning	bodem verlagen/afgraven (waarde-ecologie)	Wet op ruimtelijke ordening (bestemmingsplan)	gemeente Meerssen	8 weken	6 weken	0	
buffer 10	vergunning	bodem verlagen/afgraven (obv bepalingen bestemming Water-Natuurlijke waarde)	Wet op ruimtelijke ordening (bestemmingsplan)	gemeente Beekdalen	8 weken	6 weken	0	
buffer 10	vergunning	verstoren archeologische waarden	Wet op ruimtelijke ordening (bestemmingsplan)	gemeente Beekdalen	8 weken	6 weken	0	Het uitgevoerd archeologisch onderzoek kan uitsluitel geven of daadwerkelijk archeologische waarden te verwachten/aanwezig zijn binnen het plangebied. De gemeente besluit op grond van de onderzoeksresultaten of de aanwezige archeologische waarden voldoende zijn veiliggesteld of dat aanvullende maatregelen getroffen dienen te worden. LETOP: op de archeologische verwachtingskaart is een 'onderzoeksmelding' ter plaatse van de buffer geregistreerd. Op deze locatie heeft reeds archeologisch onderzoek plaatsgevonden.
buffer 11	vergunning	bodem verlagen/afgraven (obv bepalingen bestemming Agrarisch met waarden)	Wet op ruimtelijke ordening (bestemmingsplan)	gemeente Meerssen	8 weken	6 weken	0	
buffer 11	melding	Toepassen van grond en/of baggerspecie	Besluit bodemkwaliteit	Rijk	5 dagen	0	0	Melding via Meldpunt bodemkwaliteit
buffer 12	vergunning	bodem verlagen/afgraven (obv bepalingen bestemming Agrarisch met waarden)	Wet op ruimtelijke ordening (bestemmingsplan)	gemeente Meerssen	8 weken	6 weken	0	
buffer 17	melding	Toepassen van grond en/of baggerspecie	Besluit bodemkwaliteit	Rijk	5 dagen	0	0	Melding via Meldpunt bodemkwaliteit

2.4.1 Ontgroningen

In de Provinciale omgevingsverordening Limburg (POL) zijn algemene regels gesteld ten aanzien van de bepalingen uit de Ontgroningenwet. Vrijgesteld van het verbod op ontgronden zonder vergunning volgens artikel 3 van de Ontgroningenwet is onder andere:

“Het ontgronden op de plaats waar een infrastructureel werk, industrieterrein, bouwwerk, sportveld, begraafplaats of bassin wordt aangelegd, onderhouden, veranderd of opgeruimd of ten behoeve van dat werk de bodem wordt gesaneerd overeenkomstig de Wet bodembescherming, mits de uitvoering van het werk in overeenstemming is met het geldende ruimtelijk plan als bedoeld in artikel 2.1.1” (=bestemmingsplan/beheersverordening)

Wat onder een 'bassin' wordt verstaan is niet nader gedefinieerd in de begripsbepalingen of in de Nota van Toelichting op het POL.

Het Waterschap Limburg beschrijft regenwaterbuffers als “bekkens of bassins die het teveel aan (regen)water tijdelijk opvangen. Een buffer voorkomt dat het water richting beken stroomt of dat een beek juist overstroomt. Dit zorgt voor minder water- en modderoverlast en beperkt bodemerosie.”

De beoogde regenwaterbuffers kunnen derhalve worden gedefinieerd als ‘bassins’, waardoor de voorgenomen ontgroning onder de bij het POL aangewezen vrijstellingen valt van de Ontgrondingen-wet. Voor de beoogde ingrepen is derhalve geen vergunning in het kader van de Ontgrondingenwet benodigd.

2.4.2 Vormvrije MER

De vormvrije m.e.r.-beoordeling is bedoeld als waarborg dat in dergelijke gevallen de m.e.r.(-beoordelingsplicht) niet over het hoofd wordt gezien. Dit is bij activiteiten die vallen onder de drempelwaarden van de bijlage behorende bij het Besluit Milieueffectrapportage 1994.

De bestaande regenwaterbuffers worden vergroot en de nieuwe regenwaterbuffers worden ingericht om wateroverlast in Ulestraten en Meerssen te beperken en te voorkomen. In hoofdstuk 4 is geconcludeerd dat de geplande activiteiten niet vallen onder een activiteit die wordt genoemd in bijlage C of D van het Besluit milieueffectrapportage. Het opstellen van een vormvrije mer-beoordelingsnotitie is in casu niet noodzakelijk (bijlage 10). De effecten op de omgeving van de geplande werkzaamheden zijn beschreven in het onderliggende projectplan.

2.4.2 Legger Waterschap Limburg

Naar aanleiding van dit projectplan dient de Legger van het Waterschap Limburg te worden aangepast. De legger bestaat uit kaarten en teksten. In de legger vindt de juridische vastlegging plaats van zaken als ligging, vorm, afmeting en constructie van wateren en waterkeringen. Ook worden daarin de zogeheten water regulerende kunstwerken vermeld zoals stuwen, afsluiters en verdeelwerken. De legger is bepalend voor de verplichtingen over en weer tussen het waterschap en burgers op het gebied van de instandhouding van de waterstaatswerken. Voor alle waterstaatswerken gelden regels voor diverse activiteiten. Deze regels zijn vastgelegd in de Keur van het Waterschap Limburg. Op grond van de Keur mogen door derden geen activiteiten aan of bij waterstaatswerken worden uitgevoerd zonder vergunning van het waterschap (watervergunning). Ook kunnen in de legger onderhoudsverplichtingen worden geregeld.

De aan te passen en de nieuwe buffervoorzieningen worden in de legger opgenomen. Hiervoor is separaat aan het projectplan een besluit tot aanpassen van de legger opgesteld. In verband met de helderheid naar de burger wordt het besluit inzake het ontwerp-projectplan en het besluit tot aanpassen van de legger gezamenlijk ter inzage gelegd. Zo worden de belangrijkste gevolgen van de besluitvorming als een geheel in beeld gebracht. Bij de eerstvolgende leggerwijziging zullen voor zover nodig de wijzigingen aan de bufferlocaties als gevolg van dit projectplan in de legger worden opgenomen.

2.5 Communicatie

Tijdens het ontwerpproces zijn diverse publiekbijeenkomsten georganiseerd voor de bewoners. In deze publiekbijeenkomsten hebben bewoners/direct betrokkenen de mogelijkheid gehad om vragen te stellen en zijn de plannen uitgelegd geworden. Bovendien is in de voorbereiding een samenwerkingsovereenkomst ondertekend tussen de volgende partijen:

- Waterschap Limburg
- Gemeente Meerssen
- Waterleiding Maatschappij Limburg
- Staatsbosbeheer
- Provincie Limburg
- Limburgse Land en Tuinbouw Bond

Bovengenoemde partijen zijn op de hoogte van de geplande werkzaamheden. Op de volgende website is het e.e.a. terug te vinden over de communicatie van het project:

<https://metelkaar.waterschaplimburg.nl/projecten/aanpak+wateroverlast+meerssen/default.aspx>

Na goedkeuring op het projectplan wordt een informatiemiddag georganiseerd voor de bewoners en belanghebbenden. Bovendien wordt nog een aanspreekpunt/telefoonnummer aangereikt welke tijdens de uitvoering fungeert als contactpersoon.

Hoofdstuk 3 Rechtsbescherming

Projectplan

Dit projectplan is voorbereid overeenkomstig de procedure zoals opgenomen in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (uniforme openbare voorbereidingsprocedure).

Het ontwerp project wordt zes weken ter inzage gelegd. In die periode kunnen belanghebbenden een zienswijze over het ontwerp van het projectplan bij het dagelijks bestuur van het waterschap indienen. Na deze periode wordt het projectplan, met eventueel daarbij gevoegd de zienswijzen en de reactie van het waterschap daarop, vastgesteld.

Alleen belanghebbenden die tijdig over het ontwerpbesluit een zienswijze naar voren hebben gebracht of belanghebbenden die niet kan worden verweten geen zienswijze over het ontwerpbesluit naar voren hebben gebracht, kunnen tegen het besluit tot vaststelling van het projectplan beroep instellen.

Legger

Het ontwerp leggerwijzigingsbesluit is gekoppeld aan dit ontwerpbesluit voor het projectplan. In het projectplan worden de inhoudelijke consequenties van het initiatief beschreven. In het leggerwijzigingsbesluit wordt aangegeven hoe de zoneringen van de legger worden gewijzigd als gevolg van uitvoering van dit projectplan. Deze zoneringen zijn bepalend voor de toepassing van de in de keur, algemene regels en beleids- en uitvoeringsregels opgenomen verboden en plichten. Zij leveren een bijdrage aan de publiekrechtelijke bescherming van het watersysteem. Om de invloed van de wijziging inzichtelijk te maken, worden beide procedures gelijktijdig doorlopen.

Ondanks de relatie tussen deze twee ontwerpbesluiten moeten er tegen beide ontwerpbesluiten aparte zienswijzen ingediend worden omdat de besluiten betrekking hebben op verschillende aspecten en zijn gebaseerd op verschillende regelgeving of artikelen.

Daarnaast geldt dat het, op grond van artikel 8:5 van de Awb en de bijbehorende Bevoegdheidsregeling bestuursrechtspraak die is opgenomen in bijlage 2 van de Awb, niet mogelijk is beroep in te stellen tegen een wijziging van de legger waarvoor gelijktijdig een projectplan wordt vastgesteld. Beroep tegen een dergelijk leggerwijzigingsbesluit is alleen mogelijk bij de wijziging van de ligging van een waterbergingsgebied of beschermingszone. Daarom wordt geadviseerd om bij zienswijzen tegen het gekoppelde leggerwijzigingsbesluit ook een zienswijze in te dienen tegen het gekoppelde projectplan.

Hoofdstuk 4 Bijlagen

Bijlage 1: Overzichtstekening

Bijlage 2: Ontwerptekeningen

Bijlage 3: Bodemrapporten

Bijlage 4: Quicksan Archeologie

Bijlage 5: Verkennend archeologisch onderzoek

Bijlage 6: Vooronderzoek Explosieven

Bijlage 7: Quicksan Flora en Fauna Aanleg regenwaterbuffers gebiedsproject Meerssen

Bijlage 8: Memo Gebiedsproject Meerssen, beantwoording vragen natuurbescherming

Bijlage 9: KRW-Waterlichamen

Bijlage 10: Onderbouwing MER